

ІНСТРУКЦІЯ

з безпеки життєдіяльності для учнів під час зимових канікул

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки учнів під час зимових канікул поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування учнів на зимових канікулах.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 563, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974.

1.3. Усі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях також своєчасно і невідкладно виконувати вимоги Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу, та терміново інформувати вищестоящі органи управління освітою про нещасний випадок чи надзвичайну ситуацію.

2. Вимоги безпеки життедіяльності учнів під час зимових канікул

2.1. Вимоги безпеки життедіяльності учнів перед початком зимових канікул:

2.1.1. Перед початком зимових канікул слід чітко визначити терміни початку та завершення канікул.

2.1.2. Уразі продовження канікул телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу для визначення нового терміну канікул.

2.1.3. Ознайомитися з планом проведення канікул у класі, групі, навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.

2.1.4. У разі неможливості за поважних причин або сімейних обставин узяти участь у запланованих заходах під час канікул або вчасно розпочати навчання після канікул учнів, батьки повинні завчасно попередити вихователя або класного керівника, надавши заяву чи медичну довідку, що підтверджує причину відсутності.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час зимових канікул.

2.2.1. Під час канікул перебуваючи на вулиці ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко виконувати правила Дорожнього руху:

- рухатися тротуарами і пішохідними доріжками, дотримуючись правого боку, обережно по слизькій дорозі, особливо під час ожеледиці. Взуття має бути зручним, підбори — низькими;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїзджої частини, слід іти назустріч руху транспортних засобів;
- переходити проїжджу частину можна тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а за їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
- у місцях, де рух регулюється, потрібно зважати тільки на сигнали регулювальника чи світлофора;
- виходити на проїжджу частину із-за транспортних засобів, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб потрібно тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом необхідно утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним

переходом або встановленими місцями;

- заборонено під час зимових канікул учням кататися на велосипедах, мопедах, роликах та ін., що не відповідає погодним умовам та сезону для запобігання ДТП за участю дітей;
- для запобігання ДТП за участю дітей категорично заборонено кататися на санчатах, ковзанах, лижах (інших зимових приладах для розваг) на проїжджій дорозі, катання на цих предметах діти повинні у спеціально відведеніх для цього місцях і під наглядом дорослих, батьків;
- категорично заборонено кататися з гірок із виїздом на проїжджу частину дороги;
- у жодному разі не можна чіплятися за задній бампер машин для того, щоб покататися по проїжджій частині дороги — ці дії визначені вищою категорією небезпеки, що може привести до ДТП, травмування й загибелі;
- для запобігання травмування можна кататися на ковзанах тільки у відведеніх для цього спеціальних місцях й на міцному льоду без розщелин;
- учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які вони отримали на уроках основ здоров'я, виховних godинах, предметних уроках;
- залізничні колії пішоходам дозволяється переходити тільки у встановлених місцях (пішохідні мости, переходи, тунелі, переїзди тощо). На станціях, де немає мостів і тунелів, громадянам належить переходити залізничні колії у місцях, обладнаних спеціальними настилами, біля яких встановлені покажчики «Перехід через колії»;
- перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих заборонено;
- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих

установах, приміщеннях, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- не брати із собою вогненебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину та ін.);
- користуватися газовою плитою вдома тільки зі спеціалізованим електричним приладом для вмикання і під наглядом дорослих;
- заборонено використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласти, поролону, полівінілу та ін.); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні та ін.), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла і інші конструкції, виконані з пластмас та легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи і аварійні виходи;
- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайому чи чужу побутову техніку, не вмикати її у розетку вдома чи в інших установах — це може привести до вибуху та надзвичайної ситуації;
- не можна наблизатися до електроприладів, музичної апаратури, які живляться струмом. Користуватися електроприладами тільки в присутності батьків, сухими руками. Уразі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки, слід негайно повідомити дорослих;
- не скупчуватися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;
- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не

стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні,

виконувати правила пожежної безпеки;

- у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму — негайно

вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати

службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище,

коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у

приміщенні, свій номер телефону;

- під час святкування Нового року вдома або інших закладах чітко

дотримувати вимог протипожежної безпеки; не приходити на свято в одязі з

легкозаймистого матеріалу, не просоченого вогнезахисною сумішшю; під час

святкування не наблизатися до новорічної ялинки, в її сторону категорично

заборонено кидати будь-які предмети; не можна прикрашати ялинку

іграшками, гірляндами нефабричного, або низької якості виробництва;

заборонено використовувати відкритий вогонь під час новорічних свят

(факели, свічки, феєрверки, бенгалські вогні, хлопавки та ін.); застосовувати

дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних

та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці,

крісла, різні конструкції, виконані з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а

також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи; не можна

застосовувати для оформлення приміщень декорації та

обладнання, виготовлені з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і

волокон, (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.).

2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в громадських місцях,

приміщеннях, транспорті тощо, учні повинні чітко виконувати правила з

попередження нещасних випадків, травмування, отруєння та ін.:

- під час канікул заборонено наблизатися й перебувати біля водоймищ без

супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей; категорично

заборонено виходити на льодову поверхню замерзлого водоймища. Особі,

яка провалилася під лід, необхідно подати мотузку, дошку, одяг, але не

наблизатися до неї. Якщо лід крихкий, потрібно лягти на нього й проводити операцію рятування в той бік, із якого прийшла людина — в інших місцях лід може бути більш крихким. Не поспішаючи, слід допомогти людині відватися з води, зняти мокрий одяг, зігріти, покликати на допомогу, відвести постраждалого у тепле приміщення, вжити заходів щодо не допущення обмороження;

- категорично заборонено наблизатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;

- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

- пересуватися слід обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк, не травмуватися через ожеледь;

- не наблизатися на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — дані проводи можуть бути ще підживлені електростврумом;

- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами — удар електростврумом від високовольтних живлень можна отримати на відстані 5 м;

- слід бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші пристлади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;

- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;

- не підходити до відчинених вікон, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;

- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища —там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, друзів, у замкнутому просторі приміщень із незнайомцями, а також виконувати правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не контактувати із незнайомцями, у жодному разі не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;
- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Краще відповісти, що не знаєте, і швидко йти геть;
- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год., до 14-ти років — до 21 год., до 18-ти років — до 22 год. У темну пору року — із настанням темряви;
- діти мають право не відчиняти дверей дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець запитує, коли повернуться батьки, слід повідомити, що незабаром — вони у сусідів. Тим часом зателефонувати батькам, а двері незнайомцям не відчиняти;
- слід триматися подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід поводитися толерантно;
- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомцями; слід одразу кликати на

допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідкує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів, між будинками, у тунелях. Якщо за вами хтось іде, зупинитися й відійти осторонь, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;

- не вчиняти дії; що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності. -

батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених законодавством;

2.2.5. Під час

канікул учні повинні виконувати правила із запобігання захворювань на грип, інфекційні та кишкові захворювання, педикульоз та ін.:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;
- хворому призначити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення постійно провітрювати;
- у разі контакту із хворим надягати марлеву маску;
- хворому слід дотримуватися постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;
- перед їжею мити руки з милом;
- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити;
- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране; не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієніїншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;

- не вживати самостійно медичних медикаментів чи препаратів, не рекомендованих лікарем;
- якщо ви погано почуваєтесь, а дорослих поряд немає, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

3. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів у разі виникнення надзвичайної або аварійної ситуації

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

3.2. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

3.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

101 — пожежна охорона;

102 — міліція;

103 — швидка медична допомога;

104 — газова служба,

коротко описати ситуацію, назвати адресу, де відбулася надзвичайна ситуація, а також своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

3.4. За можливості, слід негайно залишити територію аварійної небезпеки.